

blev konfronteret med den iskolde virkelighed, var det, at drengene blev skilt fra mændene. Björling og hans ledsagere døde som mænd.

Det er muligt, at man endnu vil være i stand til at fremdrage tidligere publicerede eller upublicerede enkeltheder om Björlings anden Grønlands-ekspedition. Om ekspeditionens sidste dage vil man næppe kunne finde mere, medmindre man ved et tilfælde falder over en vardeberetning et eller andet sted på Ellesmere Islands øde sydøstkyst.

BOGANMELDELSE

*Jørgen Meldgaard: NORDBOERNE I GRØN-
LAND, EN VIKINGEBYGDs HISTORIE.*

Søndagsuniversitetet, 112 sider ill.
Munksgaard 1965, kr. 9,75.

Det er godt, at det i radioen hørte, tager fastere form, så man kan vende tilbage til den viden, man fik forelagt – naturligvis kun godt, når det, der blev sagt, er værd at gemme på. Jørgen Meldgaard, der har skrevet sit navn ind i den norrøne arkæologiske historie – og ikke mindre i eskimoarkæologiens – har før vist sin evne til i populær og yderst læseværdig form at fremlægge de nye resultater, man i den arktiske og subarktiske arkæologi er nået til. Det er både dette tidsskrifts læsere bekendt og læserne af såvel Naturens Verden som Kuml. Efter at man har pløjet sig igennem Helge Ingstads historiske bulldozer, der tager ravn og krat med – til tider mere, end der er – føles det forfriskende at læse Meldgaards nøgterne gennemgang. Nøgtern ja, men ikke uden den undertone af vikingetids lidenskab, som flammer i sagalitteraturen.

„Nordboernes 5 århundreder i Grønland kan ikke berettes som én fortsat fortælling,“ skriver Meldgaard side 11, og fortsætter: „dertil er vor

viden alt for brudstykkeagtig.“ Dette er til en vis grad rigtigt, i hvert fald når man i 6 foredrag skal skabe et billede af dette middelalersamfund. Derfor må Meldgaard – på samme vis som Poul Nørlund – dele sin gennemgang op i emner. Inden for hvert emne får man så megen besked og viden meddelt, som det nu kan lade sig gøre, når det skal være til at følge med ørerne alene.

Det har ikke været tilsigtet med trykningen af disse foredrag at yde dansk arkæologisk modstykke til Ingstads volumen. Dette må udtrykkelig skrives, fordi man netop fra Meldgaards hånd kunne have forventet dette. Når en dansk arkæolog endelig søger at samle vor aktuelle viden om disse norrøne bygder, griber man til – og så skuffes man, hvis man har sat forventningerne højere, end disse søndagsuniversitetsforedrag kan yde.

Nyttig er imidlertid denne bog for den, der ønsker en kort, velfortalt oversigt over kildestoffet og en meget fyldig litteraturliste. Utilfredsstillende er den selvfølgelig for den, der forventer mere besked. På den ene side præges skildringen af nogen slagside til det arkæologiske stof og sagalitteraturen – forståeligt nok, men på den anden side er den forbløffende ved den i forholdet til sideantallet vidtgående besked, man får. Det er lødigt populariseret videnskab, denne lille bog repræsenterer.

Finn Gad.